

De holistische benadering van de Vedische Wetenschap

Kush Visser MA. (DUC University College Fellow/DUC-tutor Afstandsonderwijs/auteur)

Toen ik vroeger in een boek van Helena Blavatski voor het eerst over het bestaan van de Veda's las, kwam alleen het begrip al heel mystiek en tegelijk verheven bij mij over. Behalve Blavatski hebben ook veel andere westerse geleerden zich bewonderend over onderdelen van de Vedische literatuur uitgelaten, zoals de Bhagavad Gita, Vedanta, Upanishads en de Yoga Sutra's van Patanjali. Maar de oudste geschriften, zoals de Rig Veda, worden vaak simpelweg gekenmerkt als *lofzangen voor de goden*, een soort primitieve geschriften die ooit als gebedsboek hebben dienst gedaan (en wellicht nog doen) en die weinig of geen aansluiting meer hebben bij deze tijd. De in de Rig Veda beschreven rituele handelingen lijken al helemaal niet meer te passen in het snelle, moderne leven van alledag. Zelfs in India, de bakermat van de Vedische wijsheid, gunnen veel mensen zich er geen tijd meer voor. Dat heeft alles te maken met het feit dat de oorspronkelijke, diepere betekenis van de Veda's al lang geleden verloren is gegaan.

1.1 Veda is weten

Maar wat is de Veda dan wel? Het woord Veda betekent: *innerlijk weten*. In haar diepere betekenis is ze de kennis van het leven die alles omvat en in perfect gestructureerde, opeenvolgende stappen wordt uiteengezet. Alle zorg werd eraan besteed de Veda's in hun oorspronkelijke opzet, structuur en indeling te handhaven en het is heel fortuinlijk dat wij nu nog steeds over een belangrijk deel van de oorspronkelijke teksten kunnen beschikken.

Door de eeuwen heen is het de taak van de Brahmaanse priesters geweest de Vedische kennis te bewaren. Door de mantra's of verzen dagelijks te reciteren werden ze in alle zuiverheid doorgegeven aan het nageslacht. Nadat enkele duizenden jaren geleden de Veda's aan het papier werden toevertrouwd, konden ook anderen van haar kennis nemen en ze, meestal op een intellectuele wijze, interpreteren. Los van het soms autoritaire of anderszins ongepaste gedrag van Brahmanen, heeft dat de zuiverheid van de interpretatie van de Vedische wijsheid geen goed gedaan. Sindsdien is haar diepere betekenis in het menselijk bewustzijn steeds meer vervaagd en is deze tenslotte volledig naar de achtergrond gedrongen.

Hoewel de Veda's meer kennis bevatten dan de hele moderne wetenschap bij elkaar, komt het maar zelden voor dat een wetenschapper belang stelt in hun werkelijke inhoud. Dat komt omdat ze bij lange na niet voldoet aan het referentiekader van de moderne wetenschapper. Haar taal- en woordgebruik is ontoegankelijk voor buitenstaanders en haar wijze van onderzoek is holistisch, dat wil zeggen dat ze compleet is in zichzelf. Sterker nog: al haar onderdelen zijn compleet in zichzelf. Hiermee onderscheidt ze zich van de moderne benaderingen van onderzoek. In de moderne wetenschap voert het intellect de boventoon. Men noemt dit de objectieve benadering van onderzoek, maar hoe objectief is ons intellect? Verder bemoeit de moderne wetenschap zich alleen met onderzoek van zaken die de buitenwereld betreffen en is ze per definitie fragmentarisch. Fragmentarisch wil zeggen dat ze een klein stukje van een grote puzzel in beeld probeert te brengen zonder de hele puzzel daarbij te betrekken. Niemand die zich druk maakt over wat al die stukjes in het kader van de *totaliteit van kennis* te betekenen hebben. Maar de studie van maar een stukje van de hele boom van kennis zal nooit volledige bevrediging teweeg kunnen brengen bij de onderzoeker.

1.2 Kennis vanuit de Bron

De Veda maakt zelf geen onderdeel uit van enige tak van de boom der wetenschappen, ze is de boom zelf. Ze is de basis, het verloop en de vervulling van alle takken van kennis. De volmaakte kennis van het bestaan blijkt beschikbaar in de klanken, structuur en opeenvolging van de Vedische hymnen. Ze wordt zichtbaar door de volmaakte volgorde waarin deze klanken zijn geplaatst en de wijze waarop de Vedische hymnen zijn ingedeeld in verzen, paragrafen en hoofdstukken. Deze structuur van de Veda is onverwoestbaar en dat maakte het mogelijk dat haar essentie door alle tijden heen en voor alle generaties bewaard is gebleven.

Er zijn veel manieren om de Veda's onder de loep te nemen. We kunnen haar bezien vanuit het gezichtspunt van een oud overblijfsel uit het tijdperk van een religie die zich door veelgodendom kenmerkte. Of we proberen de betekenis van de verzen en woorden te verklaren, maar dit zijn slechts onderdelen van een holistische benadering. Overigens hebben de meeste commentatoren zich altijd hiertoe beperkt. De Veda's zijn veel méér dan alleen de betekenis van de woorden. Ze vormen de visie, het proces en de structuur van alle kennis. Ze bevatten de hardware en de software van het leven. Ze omvatten alle mogelijke kennis die een mens kan bevatten. Ze zijn het doel van alle moderne takken van wetenschap bij elkaar. Ze verklaren het bestaan vanuit *de bron* van het bestaan, dezelfde bron waarnaar de moderne natuurkundigen al decennia lang zoeken. De Veda's omvatten het geheel van de kennis van de kenner, het proces van kennen en het gekende. Ze bevatten een volledige verklaring van bewustzijn (kenvermogen), energie (transformatie) en materie (stoffelijke wereld). Ze bieden alle mogelijke praktische toepassingen en de ideale wijsheid om ons zelf weer terug te vinden. Ze geven alle kennis over wie we zijn, waar we vandaan komen en waar we naar toe gaan.

Het waren de oude zieners die het vermogen bezaten de werking van het scheppingsproces, zowel in de natuur als in de mens zelf, direct te schouwen. Aldus waren zij door middel van hun multidimensionale bewustzijn verbonden met de goddelijke sferen en konden zij daarmee rechtstreeks communiceren. Zij droegen hun kennis uit met als doel de eeuwige wet van het leven te handhaven en te beschermen. Samen staan zij bekend als de eeuwenoude, Vedische traditie van leermeesters en het zijn hun universele inzichten die systematisch in de Vedische geschriften zijn opgetekend.

1.3 Historisch besef

De Indiase wijsheid van het leven stelt weinig belang in een chronologische volgorde van historische feiten. Ruim 5000 jaar geleden kondigde Heer Krishna aan het eind van de grote oorlog van Kurukshetra het tijdperk van *Kali Yuga* aan. In die tijd voorzag men al dat de wijsheid van het leven gedoemd was geleidelijk verloren te gaan en zocht men naar oplossingen de Veda's in hun oorspronkelijke vorm te bewaren. Uiteindelijk werden de Veda's op schrift gezet. En nog weer later greep men terug op het schrijven van *commentaren* op de Veda's, waardoor de *Brahmana's* en andere onderdelen van de Vedische literatuur het levenslicht zagen. Kali Yuga is het ijzeren tijdperk, het tijdperk van onwetendheid, maar is ook het tijdperk dat weer vooraf gaat aan *Sat Yuga*, het gouden tijdperk. Binnen deze zeer lange tijdperken zijn er voortdurend opkomende en neerdalende perioden van wijsheid. Zoals we tegenwoordig kunnen vaststellen gaan deze schommelingen in

het menselijk bewustzijn gepaard met daarmee samenhangende klimatologische en planetaire veranderingen.

Opkomst en ondergang van wijsheid

100% WIJSHEID	75% WIJSHEID	50% WIJSHEID	25% WIJSHEID
SAT YUGA	TRETA YUGA	DVAPARA YUGA	KALI YUGA

Er zijn vier grote tijdperken van de mensheid – yuga's genoemd – te weten Sat Yuga, Treta Yuga, Dvapara Yuga en Kali Yuga. Deze tijdperken worden achtereenvolgens wel het gouden, zilveren, koperen en ijzeren tijdperk genoemd. Deze yuga's duren niet even lang: de periode van Treta Yuga is gelijk aan driekwart van Sat Yuga, de periode van Dvapara Yuga is gelijk aan tweekwart van Sat Yuga en die van Kali Yuga is gelijk aan een kwart van die van Sat Yuga.

In het tijdperk van Sat Yuga, het gouden tijdperk, wordt de Veda – zuivere kennis – ten volle geleefd in perfecte gezondheid en ideaal gedrag. Maar na Sat Yuga komt onvermijdelijk een periode waarin de zuiverheid van kennis verloren gaat en de mensheid tot steeds groter verval raakt. In de overige drie tijdperken vermindert de kwaliteit van het leven steeds met een kwart. Dit verval is zichtbaar in alle gebieden van de samenleving: religieus, bestuurlijk, sociaal, etc. In Kali Yuga, het huidige tijdperk, verkeert de mens op een dramatisch dieptepunt in zijn lange bestaan. Maar het is onvermijdelijk dat hij uiteindelijk tot inkeer komt en een periode begint waarin zijn spirituele natuur opnieuw tot grote bloei komt.

Bron: Hindoeïsme, terug naar de bron.

Het verloop van de oorlog op het strijdveld van Kurukshetra, dat de periode van Kali Yuga inluit, wordt in de Bhagavad Gita uitvoerig besproken. Ze bevat de dialoog tussen Heer Krishna, die voor het goddelijke staat, en zijn leerling en vriend Arjuna. Arjuna stond bekend als de beste boogschutter van zijn tijd. Voordat de oorlog van Kurukshetra uitbrak vormde het noorden van India, waaronder het tegenwoordige Pakistan, lange tijd het centrum van een bloeiende cultuur met een hoge politieke, wetenschappelijke en sociale orde. Het land was vruchtbaar, de regens kwamen op tijd en de oogsten waren overvloedig. De bewoners van dit gebied bezaten een wijsheid die ver boven het alledaagse bestaan uitsteeg, enigszins te vergelijken met de hoogtijden van Mesopotamië en het oude Egypte. Op gebieden als astrologie, wiskunde, stedenbouw, muziek, kunst, bestuur en vechtkunst waren zij hun tijd ver vooruit.

1.4 Wetenschap en religie

In het Hindoeïsme, dat in zijn algemeenheid als een religieuze toepassing van de Veda's kan worden beschouwd, worden Vedische kenmerken en oeroude gebruiken nog steeds door honderden miljoenen mensen over de hele wereld beleden. In mijn boek *Hindoeïsme, terug naar de bron* (zie literatuurlijst hieronder), ben ik uitgebreid ingegaan op de waarde van het Hindoeïsme als wereldreligie en als een model voor

een ideale leefwijze. Het unieke van het Hindoeïsme is dat ze rechtstreeks uit de Veda's is ontsproten. Dat verklaart waarom het Hindoeïsme, in tegenstelling tot alle andere wereldgodsdiensten, geen stichter kent. Het is niet gebaseerd op de ervaringen van één persoon of een groep van personen, maar op de tijdloze Veda zelf, die door de intuïtie en het uitzonderlijke vermogen van de oude zieners aan de mensheid is geopenbaard. Vanwege haar verenigende kracht, haar alomvattendheid en haar universele benadering van geweldloosheid schijnt het Hindoeïsme als een zoon in de familie der wereldreligies. In essentie omarmt ze alle overtuigingen en alle vormen van spirituele of religieuze ervaring.

Dit alles neemt niet weg dat het hedendaagse Hindoeïsme toch wel aanmerkelijk verschilt van de Indusvallei periode waarin de Vedische Beschaving tot grote bloei was gekomen. Er is nu eenmaal een belangrijk verschil tussen religie en wetenschap. In een religie *gelooft* men in bovennatuurlijke zaken, die door het verstand alleen niet te bevatten zijn. Een wetenschap kenmerkt zich door het *weten* van datgene wat men onderzocht heeft.

De studie van de Veda's is een *wetenschap* waarin het mogelijk is alles te weten te komen over elk onderdeel van de schepping, inclusief alles over onszelf. De Vedische Wetenschap is de wetenschap van de *totaliteit van kennis*. Slechts een handjevol boeken is voldoende om de essentie daarvan weer te geven en nog een paar andere om ze voor onszelf en voor onze kinderen toe te lichten en te bewaren. We noemen dit de Vedische literatuur, die naast de vier hoofd-Veda's uit ongeveer veertig onderdelen bestaat. Dat is alles. Dit relatief kleine aantal is mogelijk omdat *elk woord* in de Vedische tekst vanuit wetenschappelijk standpunt een uiterst belangrijke functie vervult. Elk woord is essentieel in zijn eigen context maar eveneens in het grotere geheel van de tekst. Bovendien zijn alle facetten waaruit het woord bestaat heel functioneel, zoals de klankwaarde, betekenis, grammaticale vorm, opdeling in onderdelen, plaatsing in de zin, tijdwaarde en de eventuele handeling die het impliceert.

De wetenschappelijke waarde van de Veda's voor het welzijn van de mensheid kan gemakkelijk worden getoetst. Ten eerste hebben we een schat aan informatie van de Vedische zieners die in de geschriften is vastgelegd. Ten tweede kan elk onderdeel van de Veda worden getoetst aan de bevindingen in de moderne wetenschappen en ten derde kan zij worden geverifieerd door *directe ervaring* op het niveau van de menselijke waarneming. De Veda beperkt zich namelijk niet, zoals de moderne wetenschap, tot onderzoek van de objectieve wereld, zij strekt zich ook uit tot de mens zelf (het subject van onderzoek) en de relatie tussen subject en object. Het is deze reikwijdte van de Vedische benadering van onderzoek die haar zo volledig en absoluut uniek maakt.

1.5 Naar een nieuwe tijd

Een ander belangrijk element is dat de Veda zich niet leent voor misbruik of vervalsing, zoals onder meer met een aantal teksten van de Bijbel is gebeurd. De reden daarvan ligt in het feit dat het Vedisch Sanskriet door haar onoverwinnelijke klankstructuur zich niet voor vervalsing leent. Klank en vorm van de Vedische recitaties van vele eeuwen geleden zijn in essentie precies dezelfde als die ook nu nog door sommige Brahmaanse families in India ten gehore worden gebracht. Het Sanskriet wordt wel de taal der goden genoemd; ze is de taal van de kosmische computer, die tegen elk menselijk virus bestand is. Ze staat daarom boven de macht

van de mens haar te veranderen of teniet te doen. In wezen zijn alle andere bestaande talen direct of indirect afgeleid van het Sanskriet. Het Sanskriet is intiem verbonden met de klanken of vibraties waaruit de hele schepping, inclusief onze eigen geest en ons lichaam, zijn opgebouwd.

In haar oorsprong is de Veda de belichaming van goddelijke wijsheid die aan de mensheid is geopenbaard. Het stemt tot grote voldoening dat in onze tijd miljoenen mensen zich voorbereiden op een nieuw tijdperk, waarin de wijsheid van het leven opnieuw een geïntegreerd onderdeel van de samenleving uitmaakt en waarin haar praktische toepassingen in alle onderdelen kan worden geleefd. Veel stromingen in de wereld hebben het pad van de *directe ervaring* van het onveranderlijke energieveld ontdekt waaruit de hele schepping voortkomt. De mensheid is zich aan het voorbereiden op een nieuwe tijd waarin zij door een hogere bewustzijnsdimensie zal worden ondersteund en geleid. Bij het bestuderen van de Veda's mogen we daarom niet uit het oog verliezen dat alle kwaliteiten of krachten die worden verklaard ook *in onszelf* te vinden zijn. De Veda's beschrijven dus in de eerste plaats wie wij zelf zijn, ons bewustzijn, de effecten van ons handelen (de wet van causaliteit), onze persoonlijke groei en hoe we dit alles in overeenstemming kunnen brengen met de universele intelligentie.

Voor verdere studie verwijzen wij naar het DUC-Afstandsonderwijsprogramma “Vedische Studies” of in een Engelstalige variant “Vedic Sciences”. Dit programma wordt begeleid door Kush Visser (tutor).

Literatuur

COOS VISSER, Hindoeïsme, terug naar de bron;
Saraswati Art Publishers, Amsterdam, vierde druk, 2006

ED VERHOEFF & COOS VISSER, Maharishi Ayurveda, gezond zijn en blijven;
Uitgeverij Mirananda, Den Haag, 1989 (uitverkocht) *)

ED VERHOEFF & COOS VISSER, Het Zelf als Leider;
Uitgeverij Mirananda, Den Haag, 1998 (uitverkocht)

ED VERHOEFF & COOS VISSER, Doe minder, Bereik meer;
Uitgeverij Mirananda, Den Haag, tweede druk, 2001 (uitverkocht)

NARADA KUSH (Coos Visser), De Veda's voor Iedereen ;
Saraswati Art Publishers, Amsterdam, tweede druk, 2008

*) De uitverkochte boeken zijn soms tweedehands via internet (zoals www.bol.com) nog te krijgen.